

Stefan Eklund: En poetisk stig mot havet och evigheten

Ölandspoeten Anna Rydstedt är en mångbottnad diktare. I Ventlinge kan man gå längs hennes egen stig mot havet.

Stefan Eklund

[Skicka e-post](#)

Litteraturkrönika • lördag 08:28

Här, vid havet, slutar Anna Rydstedts stig på södra Öland. På bordet är hennes dikter fästade.
Foto: Stefan Eklund

Detta är en personligt skriven text i Borås Tidning. Åsikter som uttrycks är skribentens egna.

Anna Rydstedt-stigen är inte lång, bara en dryg kilometer, med start från kyrkan i Ventlinge på södra Öland där Anna Rydstedt ligger begravd, förbi den gård där hon växte upp och vidare ner till havet. Slutstationen är bordet ni ser på bilden. På bordsskivan finns åtta plattor, alla med en dikt av Anna Rydstedt på. Där sitter man gärna en stund och funderar på de dikter, och de konstverk som illustrerar dem, som man mött längs vägen. Allt är välkött av Anna Rydstedt-sällskapet och speglar väl Anna Rydstedts poetiska universum; den kristna tron, det öländska landskapet och en ångestladdad brottnings med livet, inte sällan med en galghumoristisk ton.

Anna Rydstedt är en poet det alltför sällan talas och skrivs om idag. Hon dog 1994, 66 år gammal. Från debuten 1953 publicerade hon nio diktsamlingar, den sista, ”Kore”, utgiven postumt.

Hennes första samling, ”Bannlyst prästinna”, var en reaktion på det motstånd hon mötte när hon efter teologistudier i Lund ville bli präst, något som inte var möjligt för kvinnor på 50-talet. En av dikterna, ”Utan betyg i exegetik”, inleds med en tillägnan till de ”professorer och docenter” som menade att kvinnliga präster skulle innebära ett avsteg ”från troheten mot den heliga skrift”. Dikten inleds:

Avdankad, kristen prästinna

utan betyg i exegetik

men med levande tro

på Vår Herre i Kristo

Anna Rydstedt tillhörde det som kallas Lundaskolan inom svensk lyrik. Influerade av de finlandssvenska modernisterna, bland andra Rabbe Enckell och Edith Södergran, skrev Anna Rydstedt och poeter som Majken Johansson, Ingemar Leckius och Göran Printz-Påhlson poesi med både ironiska och absurda inslag.

"Ibland kan Anna Rydstedts poesi kännas bunden till ett 50-tal med en passerad tonalitet, det ska sägas. Men oftare glimrar dikterna till, tidlösa och vackra."

Anna Rydstedts mest citerade dikt är från samlingen ”Min punkt” (1960). Den heter ”Det enda” och är en kort betraktelse över paradoxen att vara en människa med all sin kamp och ensamhet, samtidigt som man är en del av ett stort sammanhang. Slutraderna återfinns på Anna Rydstedts gravsten:

Jag också är född och

vuxen till det enda:

att vara Anna i världen.

Ibland kan Anna Rydstedts poesi kännas bunden till ett 50-tal med en passerad tonalitet, det ska sägas. Men oftare glimrar dikterna till, tidlösa och vackra. Fästad vid ett träd vid havet längs Anna Rydstedt-stigen finns dikten ”Som båten klyver vattenytan” ur samlingen ”Dess kropp av verklighet” (1976). Det är en oändligt vacker kärleksdikt med samma perspektiv som man har stående vid havet där dikten är uppsatt. Diktjaget ser ut över vattnet där hennes älskade finns, långt bort, för att ”pilka torsk”. Ängslan och oron far genom diktraderna, men till slut får hon syn på honom och då blir diktjaget ”lugn av vild glädje”. Med årslagen som närmar sig klyvs hennes ångest ”som båten klyver vattenytan.”

2016 utgavs den fina boken ”Tjugo röster om Anna Rydstedt” av Ellerströms förlag. Där skriver vänner och kolleger om sin erfarenhet av Anna Rydstedt och av hennes poesi. Systersonen Rudolf Rydstedt ger ett nära porträtt av en moster som använde sin poesi för att

”hålla kvar och polera lidandet”. Han tillägger att kanske hade hon ”fått ett lyckligare liv om hon gjort något roligare istället”.

I boken finns också återpublicerat de diktstycken som vännen Göran Sonnevi skrev (i samlingen ”Mozarts tredje hjärna”, 1996) om Anna Rydstedt i samband med hennes död. I en passage berättar Göran Sonnevi om hur han är en av dem som bär Anna Rydstedts kista ur kyrkan vid begravningen. Hans sista mening talar till både levande och döda och är mycket annarydstedtsk – och öländsk: ”Vi är alla i solnedgångens och soluppgångens land”.

Samma känsla av livets eviga komplexitet kan man erfara längs Anna Rydstedts stig mot havet.

Anna Rydstedt.
Foto: Nina Södergren